

EUGENIA WŁODARCZYK

ur. 1929; Tomaszów Lubelski

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, okupacja niemiecka, getto, Żydzi, pomoc Żydom, handel

Getto na Majdanie Tatarskim

Myśmy do getta nie należeli, była przestrzeń. Tylko dziesięć budynków było [oddzielnie] od getta, [domy te stały] na wzgórku, [to] tam [właśnie] myśmy mieszkali. Getto było od Lotniczej, tam co jest przestrzeń do końca. [W skład getta wchodziły ulice] Rolna, Gromadzka i Majdan Tatarski. Było zagrodzone, w koło kolczaste druty były. Wszystkich widziałam [przez te druty]. Rano wstawałam, leciałam na Zadębie, kupowałam mleko, takie bańki pięciolitrowe i biegiem do getta. Patrzyło się gdzie jest [strażnik], czy już przeszedł, to się pod drutami wsunęło i poszło się, zaniósł [Żydom]. To jajka, to kury, handlowałam.

[W getcie] były trzy Żydóweczki, ładne, wspaniałe. Tam Niemcy do nich zachodzili. Poszłam tam zanieść im [jedzenie], a [tu one patrzą], Niemcy idą, Boże! [Jedną] mówi: „Eugeniu, nie denerwuj się. Ja będę do ciebie mówić, a ty pomału powiedz - jo, jo, jo, jo.”. Jakoś tam do komóreczki weszłam i później przez te druty [uciekłam]. Przynosiłam, co chciały, to mleko, to kury, to jajka. Tu sobie opaskę z gwiazdą [Dawida] założyłam i poszłam. Rano wstawałam, [kiedy] mamusia spała, pomiędzy zbożami i z Majdanku z obozu reflektorem. Już wiedziałam, jak się wykręca reflektor, to [wtedy] się kładłam. Bitą byłam przez mamusię: „Oj, bo jak cię złapią, to nas wszystkich – mówi – wymordują.”. [Kiedy] poszłam [do getta], to mama wiedziała, [bo] pani Banaszkowa [z] okna widziała, że ja jestem tam w getcie.

[Żydzi] mogli wychodzić, mieli przepustkę [i] wychodzili. Niektórzy tam gdzieś do pracy czy gdzieś, ale kobiety i dzieci siedziały w getcie. Nie wolno było im zdejmować opaski, [kiedy szli] do miasta. Mogli [wnosić jedzenie] i mogli mieć pieniądze, tam sklep spożywczy.

Data i miejsce nagrania	2006-11-09, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"